

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Stroje a zařízení – Výtahy

Název školy	Střední škola hotelová Kroměříž
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0911
Autor	Bc. Pavel Sedlák
Název šablony	VY_32_INOVACE SAZ
Název DUMu	SAZ.1714.2U
Stupeň a typ vzdělávání	Střední vzdělání s výučním listem, odborné učiliště
Vzdělávací oblast	Základy strojírenství, obrábění kovů, montážní práce
Vzdělávací obor	Stroje a zařízení
Vzdělávací okruh	Výtahy
Druh učebního materiálu	Prezentace
Cílová skupina	Žák, 15 - 19 let
Anotace	Prezentace seznamuje žáky s výtahy, jejich částmi a rozdělením
Speciální vzdělávací potřeby	- ano -
Klíčová slova	Výtahy, stroj, kabina, klec, šachta
Datum	10.10.2012



Výtahy

Výtah

- Jde o zařízení, které slouží k dopravě:
 - a) Osob
 - b) Materiálu
- Směr pohybu je svislý, popř. šikmý
- Pracuje přerušovaně, popř. plynulé

Části výtahu

1) Stroj (umístněný zpravidla ve strojovně)

Součásti stroje:

- Elektromotor
- Šnekový převod
- Hnací kotouč
- Brzda



Části výtahu

2) Kabina (klec) – je zavěšena na ocelovém laně a vyvážena protizávažím

Klec je v šachtě vedena vodítky

3) Výtahová šachta s příslušenstvím



Rozdělení výtahů

1) Ruční

Slouží pro přepravu břemen do 50 Kg

2) Osobní rychlost kolem 1,6 m/s

Rozdělení výtahů

- 3) **Nákladní** rychlost kolem 6 m/s

- 4) **Oběžný** (páternoster) výhodou je plynulá přeprava – rychlost 0,3 m/s. Dnes se již používají pouze zřídka z důvodů bezpečnosti při nastupování.

- 5) **Důlní** používá se v dolech pro přepravu osob i materiálu

Bezpečnostní zařízení

V případě uvolnění klece výtahu nebo překročení jeho rychlosti víc jak o 40% dojde k zachycení klece zachycovačem ve vodítkách. Zachycovače bývají klínové.

Kontrolní otázky

- Uved' části výtahů.
- Uved' a popiš druhy výtahů.
- Jak je výtah chráněn před pádem kabiny?

Použitá literatura:

DOLEČEK, Josef, HOLOUBEK, Zdeněk, *Strojnictví II*: 3. vydání. Praha: Sobotáles, 1989. 168 s. L13-C1-II-84/26117. 2607

Obrázky a fotografie:

Archiv autora